

Obsah

O autorech.....	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk.....	XV

Kapitola 1. Úprava stavu nouze a mimořádného stavu nouze v plynárenství

1. Úvodem k právní úpravě.....	1
2. Právní rámec	4
3. Změny v institutu mimořádných stavů v důsledku energetické krize	5
a) Změny institutu stavu nouze	6
b) Státní hmotné rezervy	7
c) Mimořádný stav nouze v plynárenství	7
d) Omezení spotřeby, změna nebo přerušení dodávky	9
e) Procesní aspekty mimořádných provozních stavů	12
f) Přijímání a poskytování mezinárodní pomoci v krizových situacích v plynárenství	14
4. Vyloučení práva na náhradu škody a náhrady poskytované při stavu nouze a mimořádném stavu nouze.....	18
a) Vyloučení práva na náhradu škody	18
b) Náhrada za omezení vlastnického práva, náhrada při mimořádném stavu nouze a náhrada příjmů z poskytování související služby v plynárenství	18
(1) Náhrada za omezení vlastnického práva k plynu uloženému v zásobnících	18
(2) Náhrada nákladů provozovatele přepravní soustavy, dodavatele plynu a provozovatele zásobníku plynu ..	19
(3) Náhrada neuhrazených příjmů za kapacitní složku ceny související služby v plynárenství	20
5. Cena dodávky plynu při stavu nouze, mimořádném stavu nouze a po jeho skončení	20
a) Cena dodávky při stavu nouze	21
b) Regulace ceny při mimořádném stavu nouze	22
c) Cena dodávky po skončení stavu nouze nebo mimořádného stavu nouze	23
6. Změny vyhlášky o stavech nouze.....	23
7. Závěrem k právní úpravě.....	26

Kapitola 2. Zastropování cen elektřiny a plynu pro zákazníky

1. Úvodem k problematice stanovení cen elektřiny a plynu pro zákazníky	28
2. Unijní právní úprava jako východisko	30

3. Zákonný rámec.....	34
a) Mimořádná tržní situace	36
b) Pravomoc vlády stanovit ceny elektřiny nebo plynu pro zákazníky a podmínky pro uplatnění stanovených cen	38
c) Nejvyšší přípustný a nadměrný majetkový prospěch	41
d) Zajištění dodávek elektřiny a plynu za stanovenou cenu ...	46
4. Nařízení vlády č. 298/2022 Sb.....	51
a) Stanovené ceny elektřiny a plynu	52
(1) Forma cenové regulace	52
(2) Cena elektřiny nebo plynu	54
(3) Uplatnění stanovených cen elektřiny a plynu	55
(4) Výše stanovených cen	58
b) Kategorie zákazníků se stanovenou cenou.....	62
(1) Souběh kategorií zákazníků	66
(2) Spotřebitel.....	68
(3) Podnikatel	69
(4) Zákazník vyrábějící tepelnou energii	71
c) Nejvyšší měsíční hodnota odběru elektřiny a plynu a vyhodnocení množství elektřiny a plynu za stanovenou cenu.....	72
d) Věcné podmínky pro uplatnění stanovených cen	77
(1) Systém operátora trhu	82
(2) Změna a oprava prohlášení nebo výkazu	84
e) Majetkový prospěch velkého podnikatele	85
(1) Kategorie rozsahu majetkového prospěchu.....	86
(2) Seskupení osob	90
(3) Posouzení vzniku nadměrného majetkového prospěchu	92
f) Určení obchodníka s elektřinou nebo plynem k zajištění dodávek elektřiny nebo plynu	96
5. Závěrem	97

Kapitola 3. Dodavatel poslední instance: Vývoj právní úpravy v reakci na krizi.....	99
1. Právní základ zajištění kontinuity dodávek elektřiny a plynu ...	99
2. Česká úprava institutu DPI před krizí	100
3. Aktuální úprava institutu DPI po krizi.....	102
a) Obecně k povaze institutu DPI	102
b) Kdo nese povinnost dodávky poslední instance (k § 12a odst. 1 EnerZ)	105
c) Kdy nastupuje povinnost dodávky poslední instance (k § 12a odst. 2 EnerZ)	109
d) Kdo je institutem dodávky poslední instance chráněn (k § 12a odst. 3 až 7 EnerZ)	111
e) Jak je to se zajištěním distribuce elektřiny nebo plynu (k § 12a odst. 5 EnerZ)	113
f) Jaké kroky předcházejí zahájení dodávky poslední instance (k § 12c odst. 1 a 4 EnerZ).....	114
g) Jak se dodavatel poslední instance dozví, komu musí	

	dodávat (k § 12a odst. 2 a 3 EnerZ)	115
h)	Jak se zákazník dozví o podmínkách dodávky poslední instance (k § 12c odst. 4 EnerZ)	116
i)	Jakou cenu a jaké zálohy má zákazník platit (k § 12b odst. 2 EnerZ)	117
j)	Moderace podmínek dodávky poslední instance ze strany ERÚ (k § 12b odst. 1 EnerZ)	118
k)	Jak se postupuje při určování ceny dodávek poslední instance (k § 17 odst. 11 a § 19a EnerZ).....	119
l)	Mimořádné způsoby stanovování ceny dodávky poslední instance (k § 19a odst. 5, § 12e a 19g odst. 3 EnerZ)	121
m)	Jak dlouho trvá dodávka poslední instance a co nastane po jejím skončení (k § 12d EnerZ)	123
n)	Kdy dodavatel poslední instance nemusí plnit svou povinnost (k § 12a odst. 6 in fine EnerZ)	124
o)	Co když není dodavatel poslední instance schopen svoji roli plnit (k § 12b odst. 3 až 5 EnerZ).....	125
4.	Některé další aspekty dodávek poslední instance – ochrana spotřebitele, soutěžní právo a nekalosoutěžní aspekty	127
5.	Budoucnost institutu dodávky poslední instance, aneb co se změnilo v legislativě EU	129
6.	Závěrem k problematice dodávky poslední instance.....	131

Kapitola 4. Kompenzace dodavatelů elektřiny a plynu

1.	Úvodem k problematice.....	134
2.	Legislativní rámec a novelizace energetického zákona.....	134
3.	Principy kompenzací	136
a)	Podstata kompenzací	136
b)	Zúčastněné subjekty.....	138
c)	Právo na úhradu kompenzace a podávání žádostí.....	139
d)	Co jsou oprávněné náklady a přiměřený zisk	141
e)	Stanovené období	142
f)	Dodávky, které jsou kompenzovány	142
(i)	Dodávky neovlivněné zastropováním	142
(ii)	Dodávky za cenu pod cenovým stropem	143
(iii)	Dodávky za cenu, která přesně odpovídá cenovému stropu.....	143
(iv)	Dodávky, u kterých v průběhu roku 2023 došlo ke změně sjednané ceny	146
4.	Kategorizace smluv podle kompenzačního nařízení	147
a)	Pravidla zařazování smluv.....	149
(i)	Obecně k zařazování do typů smluv podle nařízení.....	149
(ii)	Dopady jednostranné změny smlouvy dodavatelem v případech, kdy si sám dodavatel tuto změnu jednostranně vymínil.....	151
(iii)	Datum uzavření smlouvy a jeho změny	152
(iv)	Speciální pravidla pro některé typy smluv.....	153

b)	Jednotlivé typy smluv.....	154
(i)	Smlouva typu A.....	154
(ii)	Smlouva typu B.....	155
(iii)	Smlouva typu C.....	156
(iv)	Smlouva typu D.....	156
(v)	Smlouva typu E.....	157
(vi)	Smlouva typu F.....	158
(vii)	Smlouva typu G.....	159
(viii)	Smlouva typu H.....	160
(ix)	Dodávky poslední instance.....	160
5.	Uplatnění nároku na kompenzace jen za některé dodávky ..	160
a)	Jednotkové a dílčí základy v záporné hodnotě.....	160
b)	Uplatnění kompenzace pouze za některé dodávky	162
6.	Nesprávné výše kompenzace	163
a)	Zákaz vyplatit částku kompenzace	163
b)	Povinnost vrátit nesprávnou výši kompenzace	164
(i)	Rozhodnutí ERÚ o vrácení kompenzace a penále .	166
c)	Přestupek neuvedení úplných, správných nebo pravdivých údajů	167
(i)	Liberační důvody.....	167
(ii)	Zánik odpovědnosti za přestupek	168
(iii)	Dobrovolné vrácení nesprávné výše kompenzace a oprava žádosti.....	169
(iv)	Materiální stránka přestupku.....	169

Kapitola 5. Legislativní zajištění zásob zemního plynu na území ČR

171

1. Poznámky a komentáře k jednotlivým ustanovením energetického zákona, které byly novelizovány zákonem č. 176/2022 Sb. či jím nově doplněny a vztahují se k zajištění zásob plynu na území ČR

175

Kapitola 6. Podpora výstavby obnovitelných zdrojů energie

183

1. Poznámky a komentáře k jednotlivým ustanovením energetického zákona, které byly novelizovány zákonem č. 19/2023 Sb. či jím nově doplněny
2. Poznámky a komentáře k jednotlivým ustanovením zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, které byly novelizovány zákonem č. 19/2023 Sb. či jím nově doplněny

188

191

Seznam použité literatury

195